KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Secretariaat
Prinses Margriet-plantsoen 49
2595 BR Den Haag

Telefoon
+31 (0)70 890 35 30

E-mail
kbvg@kbvg.nl
Internet
www.kbvg.nl

Kamer van Koophandel
27356362
BTW nr.
NL810134809B01

IBAN Nummers
NL46INGB0589131990
NL43ABNA0510721664

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v. zijne Excellentie drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Ingediend via www.internetconsultatie.nl en per reguliere post

Betreft: Reactie op de internetconsultatie tot Wijziging van het Besluit Verklaring derdenbeslag en het besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders
Kenmerk: OJ/MC/329-0124

Den Haag, 24 januari 2019

Excellentie,

Bij brief van 4 december 2018 zond u de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) ter consultatie het concept besluit tot aanpassing van het Besluit Verklaring derdenbeslag en het Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders. Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van het consultatiedocument en stellen het op prijs dat wij in de gelegenheid worden gesteld om onze mening daarover kenbaar te maken.

Inleiding

De KBvG onderkent het belang van aanpassing van het Besluit Verklaring derdenbeslag en (meer in het bijzonder) het modelformulier zoals dat als bijlage aan het betreffende conceptbesluit is toegevoegd. In het jongste préadvies van de KBvG *'Bestaansminimum en bankbeslag- Bescherming van de schuldenaar bestendigd'* zijn al verschillende aanbevelingen gedaan daaromtrent.

Op 7 juni 2018 is het concept Wetsvoorstel 'tot herziening van het beslag- en executierecht' in consultatie gegaan. De KBvG heeft destijds op dat consultatiedocument gereageerd. Duidelijk moge zijn dat in het onderhavige conceptbesluit wordt uitgegaan van een situatie waarin de Wet herziening van het beslag- en executierecht in werking is getreden. In de concept Nota van Toelichting wordt dan ook expliciet naar dat wetsvoorstel verwezen.

Ook de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet'[1] noopt echter tot een wijziging van de huidige derdenverklaring. Wanneer die wet in werking treedt, zal de beslagvrije voet immers niet langer rechtstreeks op grond van de normbedragen als genoemd in de Participatiewet worden vastgesteld. Verwijzingen in de huidige derdenverklaring naar die normbedragen en de tabel waarin die zijn opgenomen, zijn dan derhalve achterhaald.

Daarbij geldt dat bij de inwerkingtreding van de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' ook andere informatie (meer dan nu) van belang wordt voor een juiste berekening van de beslagvrije voet. Het betreft informatie die tot op heden niet anders dan via de derde of de schuldenaar kan worden verkregen. Hierbij valt te denken aan informatie over de toepassing van bronheffing door het CAK die voor de toepassing van artikel 475db Rv (nieuw) van belang zal worden.[2] De huidige derdenverklaring is hier niet op ingericht.

Ook wanneer de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' in werking treedt voordat de herziening van het beslag- en executierecht een feit is, zal een gewijzigd Besluit Verklaring derdenbeslag van kracht moeten zijn.

Artikel I, onderdeel A

- *Retournering langs de elektronische weg*

De KBvG is verheugd dat wordt voorgesteld om in artikel 2 van het Besluit de retournering van de derdenverklaring *'langs elektronische weg'* mogelijk te maken. De KBvG heeft hier in het preadvies *'Bestaansminimum en bankbeslag- Bescherming van de schuldenaar bestendigd'* al voor gepleit.

In artikel 475 lid 3 Rv is al geruime tijd geleden de mogelijkheid gecreëerd om derdenbeslagen langs elektronische weg te leggen onder een derdebeslagene. De KBvG heeft dat vervolgens, samen met de Stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders (SNG), ook technisch mogelijk gemaakt. Het ligt voor de hand om de daar gecreëerde

[1] Stb. 2017,110
[2] Art. 18f Zorgverzekeringswet

05-06/12.000

veilige 'digitale snelweg' ook te benutten om de ingevulde derdenverklaring te retourneren naar de deurwaarder.

Op pagina 17 van de concept Nota van Toelichting staat duidelijk vermeld dat elektronische retournering langs verschillende wegen kan worden vormgegeven. Het zou over een *'elektronisch systeem'* kunnen lopen, maar ook via e-mail.[3]

Ten aanzien van deze laatste optie dient opgemerkt te worden dat de door een derde geretourneerde en ingevulde derdenverklaring een akte betreft die, als zodanig, ondertekend en gedagtekend dient te zijn. Zie ook 'onderdeel 6' van het thans voorgestelde modelformulier. Het ligt in dit kader voor de hand wanneer de ingevulde en ondertekende verklaring als 'pdf' wordt verzonden. Voor het digitale systeem dat voor de elektronisch betekening van derdenbeslagen wordt gebruikt , wordt met elektronische handtekeningen gewerkt.

- *Retournering derdenverklaring aan de advocaat*

In het conceptbesluit wordt voorgesteld om in artikel 2, tweede lid, de woorden *'of advocaat'* te laten vervallen. Hierdoor wordt bewerkstelligd dat de ingevulde derdenverklaring nog slechts aan de beslagleggende deurwaarder kan worden geretourneerd. De KBvG begrijpt de achterliggende gedachte. Het retourneren van de ingevulde derdenverklaring betreft immers een uitvloeisel van het door de deurwaarder gelegde beslag. Wanneer het beslag 'doel heeft getroffen', zal uitbetaling of afgifte (op grond van de ingevulde derdenverklaring) dan ook aan de deurwaarder geschieden.[4]

In het huidige artikel 476b lid 1 Rv wordt bepaald dat de derdenverklaring gericht kan worden *'tot de deurwaarder die het beslag heeft gelegd'* of *'tot de advocaat die voor de beslaglegger optreedt'*.[5] In de consultatieversie van het Wetsvoorstel 'tot herziening van het beslag- en executierecht' was niet voorzien in het wijzigen van artikel 476b Rv op dat punt. Dit zou tot gevolg hebben dat in het conceptbesluit een beperking wordt voorgesteld ten opzichte van de bepaling in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Dit laatste zonder dat die wet daar ruimte voor biedt.

In de concept toelichting op het besluit wordt echter wél over een wijziging in artikel 476b Rv gerept. De KBvG gaat er derhalve vanuit dat het uiteindelijke wetsvoorstel 'tot herziening van het beslag- en executierecht' (terecht) zal afwijken van het conceptwetsvoorstel op dit punt.

---

[3] In de *'Uitleg bij het formulier'* wordt echter ten onrechte de suggestie gewekt dat er slechts via de e-mail van worden geretourneerd wanneer het 'elektronisch' gebeurt.
[4] Art. 477 lid 1 Rv.
[5] Wanneer deze in het beslagexploot wordt genoemd.

05-06/12.000

Voor de uitvoeringspraktijk is het belangrijk dat er geen onduidelijkheid bestaat over de vraag of een beslaglegger gerechtigd is om de ingevulde derdenverklaring te ontvangen. Mogelijke onduidelijkheid die hieromtrent zou kunnen ontstaan door het 'wegvallen' van de advocaat, wordt weggenomen door in de concept toelichting op te nemen dat de deurwaarder de ontvangen verklaring alsnog kan doorsturen naar de advocaat die namens de schuldeiser (beslaglegger) optreedt.

Wanneer een beslaglegger niet door een advocaat wordt vertegenwoordigd kan de verklaring rechtstreeks naar de betreffende schuldeiser worden verzonden. Het verdient aanbeveling om dit laatste in de toelichting toe te voegen.

Artikel I, onderdeel B

- *Maximeren kosten derdebeslagene*

Voorgesteld wordt om de kosten die een derde-beslagene mag rekenen *'voor het afgeven van de verklaring en de afwikkeling van het beslag'* te maximeren tot € 80,00. Hiermee wordt het in het (concept) Wetsvoorstel 'tot herziening van het beslag- en executierecht' voorziene artikel 476a lid 3 Rv (nieuw) nader ingevuld.

In het KBvG-préadvies *'Bestaansminimum en bankbeslag- Bescherming van de schuldenaar bestendigd'* is opgemerkt dat in het huidige artikel 477 lid 2 Rv alleen de kosten als genoemd in artikel 476b lid 2 Rv feitelijk voor vergoeding in aanmerking komen. Hierbij is opgemerkt dat banken (op grond van de Algemene bankvoorwaarden) contractueel hebben bedongen dat zij voor het doen van de verklaring en de afwikkeling van het beslag, additionele kosten in rekening mogen brengen bij de houder van de beslagen bankrekening. De hoogte van die kosten variëren echter sterk. In de concept Nota van Toelichting wordt daaromtrent terecht verwezen naar het betreffende préadvies.[6]

In het concept Wetsvoorstel 'tot herziening van het beslag- en executierecht' is terecht voorgesteld om in artikel 476a lid 3 Rv (nieuw) tot een wettelijke maximering van die kosten te komen.

Duidelijk moge zijn dat er slechts bedoeld is om tot een beperking te komen wanneer er (contractueel) met de beslagdebiteur is overeengekomen dat er kosten in rekening gebracht kunnen worden. Dit blijkt ook uit de concept Nota van Toelichting. Hierin is opgenomen:

'In het voorgestelde artikel 2a van het Besluit Verklaring derdenbeslag worden de kosten die door de derdebeslagene op grond van een overeenkomst aan de

[6] Pag. 18 van het consultatiedocument.

05-06/12.000

schuldenaar kunnen worden gerekend voor het doen van de verklaring en afwikkeling van het derdenbeslag op € 80,- gemaximeerd (...)'.

In zowel het voorgestelde artikel 476a lid 3 Rv, als in het thans voorgestelde artikel 2a, wordt echter aan alle derden een (wettelijke) mogelijkheid geboden om bij beslaglegging maximaal € 80,00 in rekening te brengen. Derhalve ook wanneer de beslagen vordering niet uit overeenkomst voortvloeit (zoals bijvoorbeeld bij uitkeringen het geval is) óf wanneer de beslagen vordering wél uit een overeenkomst voortvloeit, maar er in die overeenkomst in het geheel niets is afgesproken in het kader van beslaglegging. Dit zal niet de bedoeling zijn.

Op grond van de voorgestelde wettekst en het onderhavige consultatiedocument mag, kort gezegd, ook het UWV, SVB, Belastingdienst, gemeenten en pensioenfondsen maximaal € 80,00 rekenen. Dat geldt ook voor een alimentatieplichtige onder wie beslag wordt gelegd. Naar de mening van de KBvG is dit een onbedoelde en ongewenste uitwerking van de voorliggende bepaling, die aanpassing op dit vlak behoeft.

Ten aanzien van de hoogte van het voorgestelde bedrag is in de concept Nota van Toelichting gesteld dat het gebaseerd is op een bindend advies van de Geschillencommissie Bankzaken.[7]In 2003 zou een tarief van € 70,00 overeenkomen met de kosten die een bank zou maken voor de afwikkeling van een 'bankbeslag'. Thans (15 jaar later) zou dat € 80,00 zijn.

Hierbij dient echter opgemerkt te worden dat een bank alleen kosten in rekening kan brengen wanneer er een rechtsverhouding is met degene ten laste van wie het bankbeslag wordt gelegd. Ook wanneer er echter (na beslaglegging) geen rechtsverhouding blijkt te bestaan, dient de bank dat feit te verklaren in de derdenverklaring. De kosten van een dergelijke afwikkeling kan niet op grond van de Algemene bankvoorwaarden worden afgewenteld op de schuldenaar. Hij bleek immers geen contractuele relatie met de betreffende bank te hebben. Wanneer de bank de kosten wél kan doorberekenen aan een rekeninghouder, zit daar derhalve een kostencomponent in die ten aanzien van een geheel andere debiteur zijn gemaakt. Dat is niet wenselijk.

In het KBvG-préadvies *'Bestaansminimum en bankbeslag- Bescherming van de schuldenaar bestendigd'* wordt dan ook gepleit voor een mogelijkheid om, wanneer een bankbeslag wordt overwogen, voorafgaand bij banken te kunnen informeren of dat daadwerkelijk zinvol is. In het voorziene artikel 475aa Rv (nieuw)wordt die mogelijkheid gedeeltelijk gecreëerd.

---

[7] Pag. 22 van het consultatiedocument.

05-06/12.000

Verwacht mag worden dat wanneer middels een deugdelijk digitaal bevragingssysteem in die informatie behoefte kan worden voorzien, de kosten voor de afwikkeling van bankbeslagen dramatisch kunnen dalen. Nodeloze beslagen zullen in dat geval immers niet meer worden gelegd en hoeven dus ook niet meer te worden afgewikkeld.

Een nog verder gaande beperking van de afwikkelingskosten kan worden bewerkstelligd wanneer, na een elektronisch gelegd beslag, ook de derdenverklaring digitaal wordt gedaan.

Artikel I, onderdeel C

- *Inleiding*

Zoals hierboven reeds is aangegeven, ondersteunt de KBvG de gedachte dat het modelformulier aanpassing behoeft. In het KBvG-préadvies *'Bestaansminimum en bankbeslag- Bescherming van de schuldenaar bestendigd'* is dit al bepleit.

In de eerste plaats dwingt de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' tot aanpassingen in het formulier. Daarnaast geldt dat de uitvoeringspraktijk, ook onder de huidige wetgeving, behoefte heeft aan aanpassingen.

- *Formulier in tweevoud*

Alvorens inhoudelijk in te gaan op de voorgestelde wijzigingen in het formulier, wenst de KBvG een opmerking te maken ten aanzien van het bepaalde in artikel 475 lid 2 Rv. Hier wordt immers nog immer bepaald dat het, kort gezegd, modelformulier in tweevoud moet worden gelaten door de deurwaarder die het derdenbeslag betekent.

Vanuit het niet-digitale verleden is het uiteraard verklaarbaar dat een derde de verklaring twee maal invult, vervolgens één exemplaar retourneert en een tweede afschrift in zijn eigen administratie bewaart. Tegenwoordig is een dergelijk systeem echter moeilijker denkbaar.

Zelfs wanneer een derdenverklaring handmatig wordt ingevuld, zal dat slechts eenmalig gebeuren. Vervolgens zal een kopie worden gemaakt van dat formulier (dat vervolgens al dan niet digitaal wordt bewaard) alvorens dit wordt geretourneerd. De KBvG stelt derhalve voor om de woorden *'in tweevoud'* te schrappen in artikel 475 lid 2 Rv.

05-06/12.000

- *Omvang van het formulier*

Blijkens de concept Nota van Toelichting wordt beoogd om tot een vereenvoudiging te komen ten opzichte van het huidige verklaringsformulier. Dat doel wordt echter slechts deels bereikt wanneer het voorgestelde formulier wordt vastgesteld.

Het huidige modelformulier betreft een generiek formulier dat ten behoeve van *alle* derdenbeslagen is vastgesteld. Het formulier wordt derhalve gehanteerd voor beslagen op periodieke betalingen (zoals loon of uitkering), als niet-periodieke betalingen (zoals een beslag op bankrekeningen) en ongeacht de persoon van de derde. De omvang van de derdenverklaring is daardoor enigszins beperkt gebleven.

Thans wordt voorgesteld om de derdenverklaring in 6 verschillende onderdelen uiteen te laten vallen. In de onderdelen 2 tot en met 4 worden verschillende derdenbeslagen onderscheiden. De derdebeslagene wordt daardoor genoodzaakt om, meer dan nu, nader onderzoek te doen naar de onderdelen die voor hem van belang zijn.

De omvang van het toekomstige modelformulier zal daarmee spectaculair toenemen. Uitgaande van het consultatiedocument en de daar gehanteerde paginanummering, wordt er voorgesteld dat er in de toekomst 13 pagina's aan tekst aan een derde wordt voorgelegd waaruit hij wegwijs moet zien te geraken. Het huidige modelformulier (en de toelichting daarop) wordt thans normaliter op 5 pagina's afgedrukt. Het is niet aannemelijk dat een toename in omvang van het modelformulier van 260% zal bijdragen aan de gewenste vereenvoudiging van het gebruik.

In het KBvG-préadvies *'Bestaansminimum en bankbeslag- Bescherming van de schuldenaar bestendigd'* is opgemerkt dat het huidige generieke modelformulier te weinig differentiatie kent. Er is dan ook gepleit om op dat punt verbeteringen aan te brengen.

Expliciet is gewezen op het feit dat het huidige modelformulier een derde de mogelijkheid biedt om het navolgende te verklaren:[8]

'dat er tussen ondergetekende en de schuldenaar geen enkele rechtsverhouding bestaat of heeft bestaan, uit hoofde waarvan de schuldenaar op het tijdstip van het beslag nog iets van de ondergetekende had te vorderen, nu te vorderen heeft of nog te vorderen kan krijgen'.

Ook het navolgende kan worden verklaard:[9]

[8] Zie onderdeel 1, sub A van het modelformulier.
[9] Zie onderdeel 1, sub B van het modelformulier.

05-06/12.000

'dat er tussen ondergetekende en de schuldenaar een rechtsverhouding bestaat of heeft bestaan, uit hoofde waarvan de schuldenaar op het tijdstip van het beslag nog iets van de ondergetekende had te vorderen, nu heeft te vorderen of nog te vorderen kan krijgen. (...)'.

Door de KBvG is opgemerkt dat het derhalve thans niet mogelijk is om te verklaren dat er weliswaar een rechtsverhouding bestaat, maar dat er ondanks die bestaande rechtsverhouding geen bedragen 'onder het beslag vallen'. Het gemis daaromtrent speelt voornamelijk wanneer er beslag wordt gelegd op bankrekeningen.

De KBvG heeft kunnen constateren dat de geschetste problematiek terecht is onderkend en grotendeels wordt ondervangen in het voorgestelde modelformulier. De verdere differentiatie van het huidige modelformulier is echter op een veel eenvoudigere wijze te bereiken. Een veel omvangrijkere derdenverklaring door een vergaande onderverdeling in 'onderdelen' naar beslagsoort en naar de persoon van de derdebeslagene is daarbij niet nodig. Het is, naar de mening van de KBvG, zelfs ongewenst.

- *Onderscheiden in beslagsituaties*

In 'de onderdelen 1 en 2' wordt kennelijk beoogd om een onderscheid aan te brengen tussen, enerzijds, beslagen op vorderingen tot periodieke betaling van (slechts) loon of uitkering en, anderzijds, beslagen op vorderingen tot niet-periodieke betalingen doch slechts voor zover het een 'bankbeslag' betreft.[10]

Het moge duidelijk zijn dat met het opnemen van 'de onderdelen 1 en 2' de verschillende beslagobjecten geenszins uitputtend worden genoemd. Afgezien van een later te bespreken 'onderdeel 3' is derhalve voorzien in een 'onderdeel 4'dat alle 'overige' rechtsverhoudingen moet omvatten.

Het is problematisch dat onder 'onderdeel 4' een veelvoud aan situaties moet worden gevangen. Het betreffende 'onderdeel' geldt derhalve zowel voor een beslag onder derden op zaken, als voor een beslag op vorderingen die niet door een van de andere categorieën wordt ondervangen. Een en ander betekent dat de tekst van 'onderdeel 4' zowel met beslagen op vorderingen tot periodieke betalingen rekening moet houden, maar ook met beslagen op vorderingen op niet-periodieke betalingen. In de betreffende (rest)categorie wordt echter niet met alle (resterende) situaties rekening gehouden.

Verwezen mag worden naar het bepaalde in artikel 475c Rv. In dat artikel worden vorderingen tot periodieke betalingen genoemd waaraan een beslagvrije voet is verbonden wanneer daar beslag op wordt gelegd. Afgezien van de rechtsverhoudingen die reeds onder 'onderdeel 1' vallen, kan beslag worden gelegd

[10] Hiermee wordt een beslag onder een bank op een of meer bankrekeningen bedoeld.

05-06/12.000

op pensioenen en lijfrente, uitkeringen uit levens-, invaliditeits-, ongevallen- of ziekengeldverzekeringen, maar ook op alimentatie en de zogenaamde voorlopige teruggave (VT) van de Belastingdienst.

Vreemd genoeg houdt 'onderdeel 4'(anders dan 'onderdeel 1') geen rekening met de toepassing van de beslagvrije voet wanneer dergelijke beslagen worden gelegd.[11] Dit geldt ook wanneer er beslag wordt gelegd op bezoldiging.[12] 'Onderdeel 4' geeft in dat laatstgenoemde geval ook niet aan hoe de derdebeslagene met in te houden belasting , sociale lasten en de uitbetaling van vakantiegeld rekening moet worden gehouden.

In de opmaak van 'onderdeel 4' dient, zoals gezegd, rekening te worden gehouden met een veelvoud aan beslagsituaties. Wanneer dit onderdeel nauwkeuriger zou worden uitgewerkt, zijn de 'onderdelen 1 tot en met 3 feitelijk overbodig.

- *'Onderdeel 2'.Het bankbeslag*

Ten aanzien van 'onderdeel 2' geldt zelfs dat deze slechts ten aanzien van 'bankbeslagen' is geschreven. In de uitvoeringspraktijk maken veel banken echter geen gebruik van het modelformulier wanneer zij verklaren. Gebruik makend van het bepaalde in artikel 2 lid 1 sub d (oud) van het Besluit, verklaren zij dan op een eigen wijze.

- *'Onderdeel 3'.Het huurbeslag*

Ook ten aanzien van 'onderdeel 3' van het voorgestelde modelformulier is een afzonderlijke opmerking op zijn plaats. In het conceptbesluit wordt voorgesteld om een aparte verklaring op te nemen in de gevallen waarin beslag wordt gelegd op huurpenningen. Afgezien van het bovenstaande, ontgaat de KBvG de noodzaak daarvan.

Het aantal derdenbeslagen dat op (periodieke betaling van) huurpenningen wordt gelegd, is buitengewoon klein. Daarbij geldt dat in de praktijk niet blijkt dat het invullen van de derdenverklaring in dergelijke gevallen lastiger zou zijn dan in andere gevallen van derdenbeslag. Het feit dat een beslag op huurpenningen, in de buitengewoon spaarzame gevallen waarin dit voorkomt, vaker onder particulieren zou worden gelegd, maakt dat niet anders. Hierbij dient opgemerkt te worden dat voor beslagen op alimentatie[13] geldt dat die zelfs uitsluitend onder particulieren

[11] Wanneer de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' in werking treedt, zal ook (van rechtswege) een beslagvrije voet gelden wanneer beslag wordt gelegd onder de Belastingdienst op de zorgtoeslag of huurtoeslag.
[12] Art. 475c sub i Rv.
[13] Art. 475c sub f Rv.

05-06/12.000

worden gelegd. Ook hier is (terecht) niet gekozen voor een afzonderlijk 'onderdeel' in het voorgestelde modelformulier.

- *Specifieke aandachtspunten*

Afgezien van de bovenstaande opmerkingen ten aanzien van de 'onderdelen 1 tot en met 4', kunnen ook meer specifieke punten ten aanzien van het voorgestelde modelformulier niet onbenoemd blijven. De KBvG zal per afzonderlijk deel van het voorgestelde modelformulier ingaan op die specifieke aandachtspunten.

- *Verzending per post*

Onder *'Contactgegevens (in te vullen door de deurwaarder)'*[14]staat het navolgende: "Dit formulier is verstuurd en betekend aan u". Dit is echter onjuist.

Aan de derdebeslagene is een exploot betekend waarbij tevens afschriften van de derdenverklaring zijn gelaten.[15] De modelformulieren worden derhalve niet ook nog afzonderlijk verzonden per post.[16]

Ook in de *'Uitleg bij het formulier'*[17] wordt meerdere malen ten onrechte gesuggereerd dat het modelformulier *'betekend en verzonden'* zou worden.

- *Het schuldenaarsbegrip*

In het deel *'Contactgegevens (in te vullen door de deurwaarder)'* wordt van de deurwaarder verlangd dat hij aangeeft *'ten laste van'* wie het beslag is gelegd. Vervolgens dient de naam van *'de schuldenaar'* ingevuld te worden.

In de reactie op de internetconsultatie op het concept Wetsvoorstel 'tot herziening van het beslag- en executierecht' heeft de KBvG al gewezen op de situatie waarin er een vonnis is gewezen tegen een schuldenaar, doch dat er beslag wordt gelegd op het inkomen van de echtgenoot van die schuldenaar met wie deze in (beperkte) gemeenschap van goederen is gehuwd.

De echtgenoot wordt in dat geval niet *'schuldenaar'*. De inkomsten van die echtgenoot worden 'slechts' uitgewonnen. Wanneer echter beslag wordt gelegd onder (bijvoorbeeld) de werkgever van echtgenoot van de schuldenaar, kan niet worden volstaan met het vermelden van de naam van *'de schuldenaar'*. De

---

[14] Pag. 4 van het consultatiedocument.
[15] Art. 475 lid 2 Rv.
[16] Wanneer de betekening middels verzending per post kan plaatsvinden, wordt uiteraard ook het modelformulier verzonden. Ook dan betreft het echter geen aparte handeling ten opzichte van de betekening.
[17] Pag. 2-3 van het consultatiedocument.

05-06/12.000

werkgever heeft immers in het geheel geen rechtsverhouding met 'de schuldenaar'. Die werkgever 'kent', kort gezegd, alleen de echtgenoot van de schuldenaar. Duidelijk dient te zijn dat in een dergelijk geval ook de naam vermeld dient te worden van de persoon wiens inkomen wordt uitgewonnen.

Hieraan dient toegevoegd te worden dat een beslag op het inkomen van de echtgenoot van de schuldenaar niet *'ten laste van'* die schuldenaar wordt gelegd. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat een dergelijk beslag *'ten laste van'* de echtgenoot wordt gelegd.[18]

Ook in de *'Uitleg bij het formulier'* wordt telkens over *'de schuldenaar'* gesproken. Anders dan in de toelichting wordt vermeld, kan er echter niet van worden uitgegaan dat de betreffende derdebeslagene 'iets' verschuldigd is aan *'de schuldenaar'*. De beslagen derde is 'iets' verschuldigd aan zijn schuldeiser. Dat kan ook de echtgenoot van de schuldenaar zijn.

Hierbij dient ook het volgende te worden opgemerkt! De zin *'Deze schuldeiser heeft dus geen vordering op u, maar op de schuldenaar'* in de *'Uitleg bij het formulier'*, kan (afgezien van het bovenstaande) alleen worden gesteld wanneer er executoriaal derdenbeslag wordt gelegd. Er lijkt geen rekening te worden gehouden met de situatie waarin het modelformulier bij een gelegd conservatoir derdenbeslag moet worden gebruikt. Het is in een dergelijk geval immers nogal voorbarig om te stellen dat er een vordering bestaat. Een verwijzing naar het 'beslag' in plaats van de 'vordering' zou in dit kader overwogen moeten worden.

- *Koepelbegrip 'verbintenis'*

Onder *'De ondergetekende verklaart:'*[19] kan het navolgende worden aangevinkt: *'dat er op dit moment een overeenkomst of verbintenis is met de schuldenaar'*.[20] Afgezien van het reeds genoemde feit dat ook hier geldt dat de rechtsverhouding niet met 'de schuldenaar' hoeft te bestaan, is het onjuist wanneer een onderscheid tussen 'overeenkomst en verbintenis' wordt gemaakt. Verbintenissen kúnnen uit een overeenkomst ontstaan, maar ook (bijvoorbeeld) uit een onrechtmatige daad of een onverschuldigde betaling. Wanneer zij uit *'een overeenkomst'* ontstaan, is er geen tegenstelling ten opzichte van *'verbintenis'*.

Ook in 'onderdeel 4' wordt de term *'overeenkomst of verbintenis'* ten onrechte gehanteerd.

---

[18] HR 23 oktober 1998, NJ 1999,130.
[19] Pag. 5 van het consultatiedocument.
[20] In het andere 'blok' kan worden aangekruist wanneer er geen 'overeenkomst of verbintenis' is met de schuldenaar.

05-06/12.000

In alle genoemde onderdelen zou kunnen worden gekozen voor het koepelbegrip 'verbintenis'.

- *Toekomstige vorderingen op grond van een ten tijde van het beslag bestaande rechtsverhouding*

In het deel van het modelformulier *'De ondergetekende verklaart:'* moet voorts een 'ja/nee-keuze' worden gemaakt op de vraag : *'Bent u op dit moment iets verschuldigd aan de schuldenaar?'* Dit is te beperkt geformuleerd. Blijkens artikel 475 Rv wordt, wanneer beslag op vorderingen wordt gelegd, dat beslag gelegd op *'vorderingen die de geëxecuteerde op derden mocht hebben of op grond van een ten tijde van het beslag reeds bestaande rechtsverhouding rechtstreeks zal verkrijgen'.*

In opvolging op dit punt willen wij opmerken dat wanneer de ondertekenaar door middel van een 'nee-keuze' verklaart dat een rechtsverhouding op grond waarvan de beslagene nu of in de toekomst iets aan hem is verschuldigd ontbreekt, ook de ratio van de daar aangegeven verwijzing naar 'onderdeel 5' (opgave eerdere beslagleggingen) komt te vervallen.

Zelfs in de situatie dat er sprake zou zijn van een inmiddels beëindigde rechtsverhouding waarbinnen in het verleden wel sprake is geweest van beslag onder de derde, heeft die informatie voor de 'huidige beslaglegger' geen toegevoegde waarde voor het verdere invorderingsproces van de betreffende schuld, en dient dus geen enkel redelijk doel. Te denken valt hier aan een werkgever en werknemer waartussen, voor de afwikkeling van een periodiek derdenbeslag door de beslaglegger, de arbeidsovereenkomst is beëindigd.

De in de toelichting van 'onderdeel 5' geplaatste opmerking dat de gevraagde informatie slechts hoeft te worden verstrekt in het geval dat het beslag nog niet is afgehandeld is waarschijnlijk te summier om te voorkomen dat in de situatie van een beëindigde (dus: geen) rechtsverhouding waarbij in het verleden wel sprake is geweest van beslaglegging, toch opgave wordt gedaan van die informatie. Zowel de derdebeslagene als de beslaglegger zijn op dat moment gegevens aan het verwerken zonder dat daarvoor toestemming van de beslagene of een op de AVG gebaseerde wettelijke grondslag aanwezig is.

- *Bestuursrechtelijke premies*

In het deel 'onderdeel 1'staat het navolgende vermeld: *'Verder heeft de schuldenaar recht op (...) bestuursrechtelijke premies, (...)'*. Het is voor de KBvG onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld, danwel wat de noodzaak is voor het opnemen daarvan.

05-06/12.000

Het komt in de eerste plaats curieus over wanneer over 'een recht op bestuursrechtelijke premie' wordt gesproken. De bestuursrechtelijke premie betreft immers niet een bedrag dat een schuldenaar ontvangt. Het betreft een bedrag dat betaald dient te worden. De bestuursrechtelijke premie betreft immers de premie die op grond van de Zorgverzekeringswet (Zvw) verschuldigd kan worden.

Een en ander betekent niet dat de verschuldigdheid van de bestuursrechtelijke premie onbelangrijk is wanneer beslag wordt gelegd onder een derde. Een te betalen bestuursrechtelijke premie kan immers middels zogenaamde 'bronheffing' worden geïnd voor de voldoening van de lopende premie- verplichtingen.[21] In artikel 475db lid 1 sub c Rv (nieuw) dient voor de juiste vaststelling van de beslagvrije voet de bronheffing in de berekening te worden betrokken. Het ligt echter voor de hand om dit bij het later te bespreken 'onderdeel 5'te betrekken.

- *Leaseauto*

Ook de leaseauto wordt genoemd in 'onderdeel 1'. Ook hiervoor geldt dat er voor een juiste berekening van de beslagvrije voet rekening gehouden moet worden met het privégebruik van de leaseauto door de schuldenaar. Het is niet voldoende wanneer wordt volstaan met de enkele mededeling óf er sprake is van een leaseauto.

- *Beslagvrije voet*

In 'onderdeel 1' wordt gesteld: *'de deurwaarder geeft in het beslagexploot aan wat de beslagvrije voet bedraagt'*. Dit is niet correct. De deurwaarder is weliswaar verplicht om (indien een beslagvrije voet van toepassing is) de beslagvrije voet aan de derde door te geven op grond van het bepaalde in artikel 475g lid 1 Rv, maar het is niet wettelijk geregeld dat dat in het beslagexploot moet worden gedaan.[22] In het in de het concept Wetsvoorstel 'tot herziening van het beslag- en executierecht' voorgestelde artikel 475 lid 3 sub f Rv (nieuw), is wél voorgesteld om het daar geïntroduceerde 'beslagvrije bedrag' verplicht in het beslagexploot op te nemen.

Het valt overigens op dat de derde volgens 'onderdeel 1' de door de deurwaarder opgegeven beslagvrije voet *'moet'* overnemen in zijn verklaring. In 'onderdeel 2' wordt echter voor banken bepaald dat ze dat alleen *'kunnen'* doen ten aanzien van het door de deurwaarder op te geven *'beslagvrije bedrag'*. De reden voor de soepelere benadering in 'onderdeel 2' is niet duidelijk.

- *Hoedanigheid verstrekker periodieke inkomsten*

---

[21] Art. 18f Zvw.
[22] Een en ander neemt niet weg dat veel deurwaarders dit wel op die manier uitvoeren in de praktijk.

05-06/12.000

In 'onderdeel 1' wordt voorts gesteld: *'Ik (de werkgever) moet de loon of uitkering overmaken op ...(...)'*. Afgezien van het feit dat er in het Nederlands wordt gesproken over 'het loon', lijkt het onjuist om 'de werkgever' daar apart te benoemen. Een werkgever betaalt immers geen uitkering uit en een uitkeringsinstelling zal, tenzij de schuldenaar of diens echtgenoot daar in dienst is, geen loon uitbetalen.

- *Verrekening*

In 'onderdeel 1'wordt aan de derde mogelijkheid geboden om aan te geven of hij *'incidenteel nog iets (..) te vorderen'* heeft. Dit is echter slechts van belang wanneer hij vervolgens ook een beroep doet op verrekening en vervolgens daadwerkelijk tot verrekening over gaat. In 'onderdeel 4'wordt dit eveneens genoemd, maar is het woord *'incidenteel'* om onduidelijke redenen niet overgenomen vanuit 'onderdeel 1'.

Ten aanzien van 'onderdeel 2' dient opgemerkt te worden dat ook daar de mogelijkheid wordt geboden aan de derde om op te geven of er een tegenvordering bestaat. Hier staat echter wel terecht expliciet vermeld dat het een tegenvordering dient te zijn die *'voor verrekening in aanmerking komt'*. De KBvG meent dat dat laatste niet voldoende is. Van de bank mag ook worden verwacht dat zij vervolgens daadwerkelijk tot verrekening overgaat. Ook dat dient verklaard te worden.

- *Opgave informatie beslagene*

In 'onderdeel 1'staat het navolgende: *'Wanneer u meent dat iets niet klopt aan hetgeen de schuldenaar heeft aangegeven dat hij van u verschuldigd is, kunt u hieronder de redenen opgeven waarom u meent dat dit niet klopt'*. Het is echter onduidelijk wanneer een schuldenaar (danwel zijn echtgenoot) dat aan een derde zou *'aangeven'* voordat hij verklaart. Ook in 'onderdeel 4' is dit element opgenomen.

Het lijkt niet voor de hand te liggen dat de schuldenaar (of diens echtgenoot) aangeeft dat de derde *'nog niet verplicht'* is om tot uitbetaling van bedragen over te gaan. Wanneer er echter sprake is van een opschortende voorwaarde, dient de derde dat onafhankelijk van een mededeling van de schuldenaar of diens echtgenoot te verklaren.

- *Beperkte rechten en overdracht*

In 'onderdeel 1' wordt aan de derde de mogelijkheid gegeven om te verklaren dat er een pandrecht op de beslagen vordering rust wanneer dat het geval is. Het is echter tevens van belang dat verklaard kan worden dat een vordering gecedeerd is.[23]

[23] Uiteraard alleen voor die gevallen waarin cessie mogelijk is.

05-06/12.000

- *Anterieure beslagen*

In 'onderdeel 5' dient de derde, kort gezegd, aan te geven of er al eerder beslag is gelegd. Terecht wordt er hierbij opgemerkt dat ook de gedane vorderingen als bedoeld in artikel 19 van de Invorderingswet 1990 opgegeven dienen te worden. De KBvG meent echter dat hiermee niet kan worden volstaan.

Hiervoor is al opgemerkt dat ook verklaard dient te worden of er bronheffing wordt toegepast. Ook dient opgegeven te worden of er sprake is van een zogenoemde 'pseudoverrekening'.

- *Gegevens beslaglegger*

In 'onderdeel 5' wordt in het aangegeven blok de mogelijkheid gegeven om *'(Bedrijfs)naam deurwaarder'* en *'adres deurwaarder'* op te geven in geval van eerdere beslaglegging. Opgemerkt dient echter te worden dat bij vereenvoudigde beslaglegging (bijvoorbeeld door het LBIO) er geen sprake is van tussenkomst van een deurwaarder. Ook een vordering als bedoeld in artikel 19 Invorderingswet 1990 wordt niet door een deurwaarder gedaan, maar door 'de Ontvanger'.

- *Beslagvrije voet coördinerend deurwaarder*

De KBvG meent dat het tevens gewenst is wanneer de werkgever in 'onderdeel 5'opgeeft welke beslagvrije voet (wanneer daar sprake van is) aan hem is opgegeven door een eerdere 'beslaglegger'. Dit geldt in het bijzonder wanneer de Belastingdienst een vordering als bedoeld in artikel 19 Invorderingswet 1990 heeft gedaan[24]. De Belastingdienst blijkt zelf onvoldoende in staat om dergelijke gegevens (geautomatiseerd) aan te leveren. Helaas moet dat resulteren in een uitgebreidere verklaring door de derde.

Artikel II, onderdeel A

In het consultatiedocument wordt voorgesteld om tot een wijziging van het Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders (Btag) te komen en een tarief vast te stellen die voor het doen van een bevraging overeenkomstig het voorgestelde artikel 475aa Rv (nieuw) kan worden gerekend. Voorgesteld is om voor een dergelijke bevraging een bedrag ad € 80,58 vast te stellen.[25]

Blijkens de concept Nota van Toelichting is gekozen om *'aan te sluiten bij het tarief van € 80,58 dat wordt gerekend voor een Europees informatieverzoek'*. Opgemerkt

[24] Gerechtsdeurwaarders beschikken immers over het Digitaal beslagregister waarin de beslagvrije voet is opgenomen.
[25] Pag. 24 van het consultatiedocument.

dient te worden dat de verplichtingen van de deurwaarder vanuit de EAPO-verordening zeer specifiek van aard zijn en voortvloeien vanuit artikel 14 van die EU-Verordening. Dat betreft derhalve een afgeronde ambtshandeling.

In het concept Wetsvoorstel 'tot herziening van het beslag- en executierecht' wordt een bevragingsmogelijkheid voorgesteld die min of meer gelijk zou moeten zijn aan de bevragingsbevoegdheid die thans al op grond van artikel 475g lid 3 en 4 Rv bestaat wanneer er beslag op een vordering tot periodieke betalingen wordt overwogen.

De laatstgenoemde bevragingsmogelijkheid is gecreëerd omdat mede daardoor voorkomen kan worden dat een derdenbeslag nodeloos wordt gelegd. De daarmee gepaard gaande kosten kunnen dan dus worden voorkomen.

Helaas wordt de hoogte van het bedrag voor een *'Europees informatieverzoek'* (afgezien van het bovenstaande) voor een belangrijk deel veroorzaakt door de suboptimale wijze waarop de wijze van bevraging (technisch) is vormgegeven.

De KBvG heeft dan ook onder meer in haar préadvies *'Bestaansminimum en bankbeslag- Bescherming van de schuldenaar bestendigd'* gepleit voor een gedigitaliseerd bevragingssysteem waarin tevens saldo- informatie kan worden opgevraagd. Het valt immers moeilijk uit te leggen wanneer er door een ondeugdelijke systeemkeuze maar liefst € 80,58 aan kosten moet worden gemaakt om te bezien of een bankbeslag zinvol is.

Duidelijk moge immers zijn dat de voornoemde € 80,58 uiteindelijk door de schuldenaar of schuldeiser gedragen moet worden. Dit ongeacht de vraag of er nog beslag wordt gelegd onder de bank. Deze kosten staan in schril contrast met de kosten die voor een elektronische bevraging via de SNG op grond van artikel 475g lid 3 Rv gemaakt worden en, in geval van beslag, ten laste van de schuldenaar kunnen worden gebracht. Die kosten bedragen minder dan € 2,00.

De KBvG is uiteraard ten zeerste bereid om, indien gewenst, een nadere toelichting te geven. Wij geven toestemming om deze reactie te publiceren.

Hoogachtend,

H.U. Carenier i.o.

Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders
Mr. O.M. Jans, bestuurslid